

Retence jakožto integrovaný přístup v ochraně biodiverzity usilující o zachování souvislého lesního porostu v Evropě

Lesy jsou celosvětově dominantním typem vegetace a hrají klíčovou roli v ochraně biodiverzity a ekosystémových služeb. Retenční lesnictví (anglicky retention forestry) lze definovat jako přístup ke správě lesů založený na dlouhodobé retenci struktur a organismů, jako jsou živé a mrtvé stromy a malé plochy nedotčeného lesa, v době lesní těžby. Relevantnost současných metaanalýz a mnoha dalších studií o retenci v lesích, ve kterých dochází k mýcení, je limitována z důvodu zaměřování se na větší plochy v otevřeném prostředí. Význam retenčního lesnictví spočívá v integraci struktur klíčové biodiverzity do lesní produkce a je v současnosti nejvíce využíván v lesích Severní Ameriky, Evropy a částí Austrálie a Jižní Ameriky, ve kterých dochází k mýcení.

Tato práce obsahuje přehled retence v lesích s managementem usilujícím o zachování souvislého lesního porostu v temperátních oblastech Evropy (například Austrálie, Dánsko, Francie, Německo a Švýcarsko), které se v současné době zaměřují převážně na stanovištní stromy (tzv. habitat trees; stromy mající význam z hlediska současné nebo budoucí biodiverzity) a mrtvé dřevo. Stanovištní stromy jsou právě z důvodu podpory biodiverzity hlavní strukturou zachovávanou při těžbě dřeva. Mnoho studií demonstrovalo velký význam velkých stromů a mrtvého dřeva pro biodiverzitu, ale specifitější vzhled do jejich role v retenčních systémech v temperátních lesích je omezen. Na silvikulturním systému do značné míry nezávislé studie z evropských lesů naznačují, že stromy sloužící k ochranářským účelům mohou zlepšovat biodiverzitu prostřednictvím zvyšování stanovištní diverzity, a že početnost mikrohabitatů poskytovaných danými stromy je nižší v lesích, ve kterých dochází k produkci, než v lesích chráněných. Co se týče socioekonomického pohledu na věc, retence byla a stále je propagována jako způsob, jak rozšířit přísně chráněné oblasti a uspokojit tak požadavky ochranářského sektoru prostřednictvím zvýšení jejich počtu a konektivity chráněných lesů. Výsledkem těchto aktivit je v několika zemích, například v Německu, relativně silná podpora ochrany lesní biodiverzity (lesního managementu) ze strany lesníků.

Do budoucna by bylo třeba zaměřit se na možné šíření rizik v době klimatických změn, přizpůsobení se komplexitě vlastnických práv (veřejné pozemky vs. soukromé lesy), významnost disturbancí, rozvoj retenčních strategií a socio-ekonomickou stránku dané problematiky.

Využitelné výstupy:

Tato práce obsahuje přehled retence v lesích s managementem usilujícím o zachování souvislého lesního porostu v temperátních oblastech Evropy (například Austrálie, Dánsko, Francie, Německo a Švýcarsko), které se v současné době zaměřují převážně na stanovištní stromy (tzv. habitat trees; stromy mající význam z hlediska současné nebo budoucí biodiverzity) a mrtvé dřevo. Stanovištní stromy jsou právě z důvodu podpory biodiverzity hlavní strukturou zachovávanou při těžbě dřeva. Mnoho studií demonstrovalo velký význam velkých stromů a mrtvého dřeva pro biodiverzitu, ale specifitější vzhled do jejich role v retenčních systémech v temperátních lesích je omezen. Na silvikulturním systému do značné míry nezávislé studie z evropských lesů naznačují, že stromy sloužící k ochranářským účelům mohou zlepšovat biodiverzitu prostřednictvím zvyšování stanovištní diverzity, a že početnost mikrohabitatů poskytovaných danými stromy je nižší v lesích, ve kterých dochází k produkci, než v lesích chráněných. Co se týče socioekonomického pohledu na věc, retence byla a stále je propagována jako způsob, jak rozšířit přísně chráněné oblasti a uspokojit tak požadavky ochranářského sektoru prostřednictvím zvýšení jejich počtu a konektivity chráněných lesů. Výsledkem těchto aktivit je v několika zemích, například v Německu, relativně silná podpora ochrany lesní biodiverzity (lesního managementu) ze strany lesníků.

Do budoucna by bylo třeba zaměřit se na možné šíření rizik v době klimatických změn, přizpůsobení se komplexitě vlastnických práv (veřejné pozemky vs. soukromé lesy), významnost disturbancí, rozvoj retenčních strategií a socio-ekonomickou stránku dané problematiky.

Grafické přílohy: [gus-fig1.png](#) [1]

 [gus-fig2.png](#) [2]

 [gus-fig3.png](#) [3]

Zdroj: Gustafsson, L., Bauhus, J., Asbeck, T. et al. (2020) Retention as an integrated biodiversity conservation approach for continuous-cover forestry in Europe. *Ambio* 49, 85–97 (2020).
<https://doi.org/10.1007/s13280-019-01190-1>

Zadal: Alena Peltanová (překlad Adéla Boušková)

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/retence-jakozto-integrovaný-prístup-v-ochrane-biodiverzity-usilující-o-zachování-souvislého-lesního>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/gus-fig1_0.png

[2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/gus-fig2_0.png

[3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/gus-fig3.png>